

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Exacta Observantia S. Constitutionum Urbanarum, à
Innocentio XII. Pontifice Maximo impensè præcepta Fr.Fr.
Minoribus S. Francisci Coventualibus Provinciæ
Coloniensis: ac munita clementissima ...**

Wissingh, Anton

Coloniæ Agrippinæ, 1700

Caput III. Adducuntur verbo-tenus omnia Rescripta Magnatum hujus
Provinciæ Coloniensis, in quibus clementissimè suam protectionem &
manutenentiam adpromittunt Fratribus Minoribus Coventualibus pro ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-49637](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-49637)

confundi, vel misceri cum aliis bonis Monasterii sine ullo discrimine peculii? h. i. Ex quo liquido infertur, quòd non debeant singulorum pecunia separate separatim conservari; sed debeant confundi sine discrimine peculii, id est, ita misceri, ut discerni nequeant. &c.

CAPUT III.

Adducuntur verbo-tenus omnia Rescripta Magnatum hujus Provinciae Colonienfis, in quibus clementissimè suam protectionem & manutentionem adpromittunt Fratribus Minoribus Conventualibus pro exacta Observantia S. Constitutionum Urbanarum: eo ordine temporis recensentur, quò impetrata sunt successivè in visitatione Conventuum Provinciae.

RESCRIPTUM I.

Reverendissimi, & Illustrissimi Domini D. Horati Philippi, Dei & Apostolicae Sedis gratià Archi-Episcopi Thebarum, ac Sanctissimi Domini N. D. INNOCENTII divinà providentià Papae XII. Praelati domestici, & Assistentis, ejusdemque ac dictae S. Sedis Apostolicae ad Tractum Rheni, aliasque inferioris Germaniae partes cum potestate Legati à Latere Nuntii.

Ad-

Admodum Reverende Pater.

NON modicum quidem Paternitatis Vestrae literae mihi gaudium attulerunt, dum ex iis intellexi, quod eodem zelo, quo Sancta Sedes in Ordine Seraphico necessariam Urbanarum Constitutionum observantiam impense nuper praecepit, eandem Paternitas Vestra in incepta Provinciae sibi creditae visitatione, omni studio ac conatu promovere satagat; jamque spes sit, quod ab omnibus (paucis dumtaxat exceptis, qui sinistra interpretatione utentes, à saluberrima hac lege declinare tentant) lubenti animo hæc eadem amplectenda veniat. Sicut autem Ego à Sanctitate sua in mandatis expressè habeo, ut pro tam pio opere exequendo Paternitati Vestrae omnem præbeam favorem, ita eandem suam velim, me pro viribus meis data occasione sibi non defuturum; omnemque (quatenus opus sit) lapidem moturum, ut devii aliquando in semitam mandatorum feliciter deducantur. Inceptum interea opus constanti labore perficiat Paternitas Vestra, neglectis contradicentium oppositionibus; Deus enim, qui mandat mandata sua custodiri nimis, illuminabit oculos eorum, ne amplius obdormiant: æternumque præmium suo tempore retribuet Paternitati

52 *Rescripta Protectionis*
Vestrae. Cui cuncta prospera apprecatus,
maneo

Paternitatis Vestrae Adm. Reverendae

Officiosus ad omnia

Horatius Philippus Thebarum
Archi-Episcopus.

Colonia 23. Julii, 1699.

(L.S.)

RESCRIPTUM II.

Reverendissimi, ac Celsissimi Epi-
scopi ac Principis Monasteriensis.

FRIDERICUS CHRISTIANUS, Dei &
*Apostolicae Sedis Gratiâ Episcopus Monasteri-
ensis, Burggravius Serombergensis, Sacri
Romani Imperii Princeps, ac Domi-
nus in Borckeloh, omnibus has
visuris seu lectoris Salu-
tem in Domino.*

Quandoquidem certâ ad nos relatione
pervenit laudatissima Summi Pastoris
INNOCENTII XII. dispositio, quâ
cle-

clementissimè ordinat, ac *Fratribus Minoribus Conventualibus Provinciae Coloniensis* severè præcipit, ut veteri ac religiosæ paupertati conservandæ imprimis necessariæ *Urbanarum de vita communis observantia constitutionum* ordinationi omnino se conformare, omniaque, quæ ulla ratione illi contrariari possent, amoliri toto studio contendant, adeo, ut suo apud Colonienses Apostolico Nuntio hanc suam voluntatem significari, unàque seriò mandari jussit, ut observantiæ Constitutionum dictarum ad vigorem pristinum reducendæ, inque futura tempora firmiter stabiliendæ omnem, qua pollet, auctoritatem, & potestatis concessæ robur impendere constanter allaboret.

Hactam piâ seriâque Sanctissimi Patris dispositione, laudabili quoque Archi-Episcoporum, ac Episcoporum diversorum, eundem in finem communi consilio & auxilio conspirantium zelo, proprio quoque nostro, qui observantiam prædictam velut religiosæ paupertatis præcipuam custodem ac tutricem æstimamus, motu inducti perlibenter annuere, & gratiosissimè deferre voluimus desideriis *Patris Antonii Wissingh Provinciae Coloniensis Fratrum Minorum Conventualium Ministri Provincialis*, quando porrecto Nobis libello supplici, nostram ad promovendum opus tam laudabile assistentiam demissè, ardentè implo-
ravit.

Quam sicuti ad majorem Dei gloriam,

Ordinisque, ac Provinciae imprimis Colonien-
 sis felicitatem, ac decus, perlubenter adpromit-
 timus, & indulgemus; ita omnes Ordinis, ac
 Provinciae istius Religiosos, eos praecipue, qui
 in Monasteriis nostrae Dioceseos commoran-
 tur, paternè in Domino commonemus, ut lau-
 datissimae Summi Antistitis, ac Superiorum su-
 orum, in iisque praecipue moderni Provinciae
 Moderatoris intentioni non solum non contra-
 rari, sed concordibus animis, communique ze-
 lo se conformare obedienter studeant. Secus
 si contigerit, non tantum gratia nostra, & pro-
 tectione indignos se reddent, sed & irreligiosae
 libertatis, & inobedientiae, pro ratione potesta-
 tis nostrae, vindices habebunt. Sed meliora spe-
 rare volumus de viris, qui *Sanctissimi pariter-
 que pauperrimi Francisci* vitam & Regulas se
 religiosa professione & habitu sectari conte-
 stantur.

In quorum fidem hasce literas manu & sigil-
 lo nostris munitas dedimus in Arce nostra A-
 hufana, Anno millesimo sexcentesimo nonage-
 simo nono, die verò quinta Mensis Sep-
 tembris.

FRIDERICUS CHRISTIANUS.

(L.S.)

RE.

RESCRIPTUM III.

Reverendissimi, ac Celsissimi Epi-
scopi, ac Principis Paderbornensis.

HERMANNUS WERNERUS, Dei &
Apostolica Sedis Gratiâ, Episcopus Pader-
bornensis, Sacri Romani Imperii
Princeps, & Comes Pyr-
montanus.

CUM Pastoralis nostri officio incumbat,
debitumque exigat, & exoptulet, ut lau-
datissimas Summi Pastoris dispositiones
eâ, qua par est, reverentiâ exequamur; illisque
etiam omnis assistentia præbeatur, qui hac in
parte suum studium impendunt; de Sux verò
Sanctitatis intentionis dispositione commoni-
ti, qualiter nempe clementissimè demandavit,
Fratribusque Minoribus Conventualibus Sancti
Francisci Provinciæ Coloniensis injunxit, ut
veteri ac religiosæ paupertati conservandæ, im-
primis necessaria *Urbanarum de vitæ communis*
observantia Constitutionum ordinationi peni-
tus se submittere, omniaque & singula, quæ
quavis ratione illi derogare possunt, omni stu-
dio evitare nitantur, & hac super re, suo apud
Colonienses Nuntio Apostolico voluntatem
suam indicari, seriòque mandari jusserit, ut illi-

bata Constitutionum dictarum observantia ad pristinum reducatur vigorem, inque futura tempora incorruptibiliter firmetur, omnem suæ potestatis Auctoritatem Apostolicam impendat, & enixè conetur.

Seriò hoc sanctissimi Patris mandato, variorum Archi-episcoporum, & Episcoporum, eum in finem communi tendentium voto & consilio, proprioque etiam nostro zelo inducti, *Patris Antonii Wissingh Provinciae Colonien- sis Fratrum Minorum Conventualium Mini- stri Provincialis* Libello supplici assentientes, qui nostram ad hanc laudabilem intentionem exequendam Assistentiam submississimè implo- ravit, gratiosissimè deferimus, omnem ad hoc operam adpromittentes. Cunctos istius Or- dinis Religiosos, præcipuè in hac nostra Dice- clesi in *Herstell* degentes, quamdiu ibi tolera- buntur, & alios jurisdictioni nostræ Ecclesiasti- cæ subjectos paternè in Domino commone- mus, ut laudatissimi Sanctissimi Patris, & Superi- rum suorum præcipuè moderni Provincialis, ad majorem Dei gloriam, Ordinisque, ac Provin- ciæ imprimis Colonien- sis felicitatem, & incre- mentum tendentis intentioni non solum non refragentur, sed & unanimi studio, ac ferventi zelo morigerè sese submittant: scientes, in contrarium eventum, protectione & gratia no- stra sese indignos fore, & inobedienciæ religio- sæ & laxæ libertatis vindices nos habituros.

Me-

Meliora tamen de illis, uti secundum Regulam sancti Francisci, veræ paupertati incumbentibus sperantes, & in Domino confidentes.

In quorum fidem hæc literas manu & sigillo nostro munitas dedimus in Arce Residentiæ nostræ Neuhusanæ, decima octava Septembris, Anno 1699.

HERMANNUS WERNERUS.

(L. S.)

RESCRIPTUM IV.

Reverendissimi ac Celsissimi Principis ac Abbatis Corbejenfis.

FLORENTIUS, *Dei & Apostolicae Sedis Gratiâ, Liberae & Imperialis Ecclesiae Corbejenfis Abbas, Sacri Romani Imperii Princeps.*

CUM certa ratione nobis innotuerit, quòd Sanctissimus Dominus N. D. INNOCENTIUS Papa XII. *Fratribus Minoribus S. Francisci Conventualibus* Provinciae Coloniensis seriò demandârit, quatenus veteris

Franciscanae paupertatis memores, *vita communis observantiam, juxta Urbanarum Constitutionum rigorem* amplecterentur, Ordinemque suum hac ratione pristino splendori, æstimationique restituerent: atque piissimam voluntatem suam hac super re Nuntio suo Apostolico Coloniensi patefecerit, quo collaborante, auctoritatemque suam interponente, dictæ Constitutiones in illius Provinciæ Monasteriis facilius redintegrari, sanctiusque custodiri possent.

Hinc laudatissima hac Sanctissimi ac Summi Ecclesiæ Directoris voluntate atque mandato excitati, aliorum quoque Archi-Episcoporum, Episcoporumque commendatissimo zelo ac exemplo, ac libello supplici *Patris Antonii Wissingh Provinciæ Coloniensis Fratrum Minorum Conventualium Ministri Provincialis* non gravatè annuimus, ac gratiosè deferimus, quibus assistentiam ac operam nostram ad pium hoc opus, quoad Conventum Huxariensem in praxin redigendum impensè imploravit; Cui proinde pro majori Dei gloria, sanctique hujus Ordinis, præsertim sæpe fatæ hujus Provinciæ Coloniensis decore, ac incremento, omnem pro posse nostro industriam & assistentiam in hunc finem addicentes, Cunctos ejusdem sacri Ordinis, cum primis memorati Conventus Huxariensis Jurisdictioni nostræ Ecclesiasticæ subjectos Religiosos adhortamur in Domino, ut mandatis Pontificiis moram gerent.

rentes, laudatissimæ Superiorum suorum, ac præsertim antè memorati Patris Provincialis intentioni hac in parte sese plenè conforment: Scientes se præter Omnipotentis Dei temporalem & æternalem benedictionem, gratiam quòque & benevolentiam nostram exinde uberiolem, nec non subditorum nostrorum largiorem munificentiam, & amorem; Secus verò (quod minimè speramus) severiora pro ratione potestatis nostræ ad consequendum hunc finem media experturos.

In quarum fidem hæcce literas manu & sigillo nostrò munitas dedimus in Residentia nostra Corbejensi vigesima secunda Septembris, Anno 1699.

FLORENTIUS m. p.

(L. S.)

RESCRIPTUM V.

Eminentissimi ac Reverendissimi

Archi-Episcopi Electoris Trevirensis.

JOANNES HUGO, *Dei Gratiâ Archi-Episcopus Trevirensis, Sacri Romani Imperii per Galliam & Regnum Arelatense Archi-Cancellarius, ac Princeps Elector, Episcopus Spirensis, Administrator Prümienfis, ac Præpositus Weisenburgensis*, omnibus hæc literas visuris, seu legi auditoris salutem in Domino.

Cùm

CUM ex parte Religiosi nobis dilecti Pa-
 tris Antonii Wissingh Provinciae Coloni-
 ensis Fratrum Minorum Conventualium
 Ministri Provincialis decenter expositum sit,
 quemadmodum Sanctissimus D. N. INNO-
 CENTIUS XII. Summus Pontifex praedicti
 Ordinis regulari disciplinae ad primævum suum
 vigorem reducendae paterna sollicitudine inten-
 tus, suo ad Tractum Rheni Nuntio Apostolico
 in mandatis expressè dederit, singulis etiam
 Religiosis memoratae Provinciae & Ordinis di-
 strictè praecipiendo, ut *Urbanas de vita commu-
 nis observantia Constitutiones*, conservandae re-
 ligiosae paupertati non minùs salutare, quàm
 necessarias, ad pristinum usum & effectum,
 omni qua possunt ope revocare contentur; Nos
 proinde Sanctitatis suae paternae intentioni, eo
 quo parest, cultu morem gerentes, uti praefa-
 tam observantiam velut praecipuum paupertatis
 ac perfectionis religiosae vinculum meritò
 consideramus, ita dicti Patris Provincialis, de
 cuius zelo, virtutumque meritis plurimùm con-
 fidimus, justis desideriis favorabiliter inclinati,
 officia nostra quævis pro executione adeo lau-
 dabilis intenti libenter impendimus; harum te-
 nore omnes & singulos illius Ordinis Religio-
 sos in Monasteriis Archidiececesis nostrae com-
 morantes seriò commonemus, ut Sanctae Sedis
 Oraculo, ac Superiorum suorum monitis quoad
 hæc omnia se conforment, eoque religiosae re-
 signa-

signationis medio communi Ordinis sui bonum & augmentum unitis animis promovere sedulo contendant: si secus evenerit (quod de Viris Religiosis minimè præsumendum erit) Ordinariatûs nostri congrua officia pro consequendo Mandati Pontificii effectu ulterius applicare non desinemus. In quorum fidem hæc manu nostra subscriptas sigillo nostro jussimus communiri. Dabantur in Residentia nostra *Chrenbreitstein*/ sexta Novembris 1699.

JOANNES HUGO Archiep.
Trevir. Elector.

(L. S.)

NB. Huic clementissimo Rescripto dignatus est Eminentissimus accludere sequentes pari clementia plenas literas.

Adm. Reverende in Christo Pater.

EX Reverendæ Paternitatis Vestræ literis de sexta Octobris mihi ritè consignatis pluribus intellexi, quatenus Reverenda Paternitas Vestra ad mentem Sanctissimi Domini Nostri, juxta Rescriptum Nuntiaturæ Coloniensis de super eidem exhibitum, pro reformatione Ordinis sui *Urbanas Constitutiones de*
vita

vita communis observantia ad usum reducere intendat, eoque sine protectionem meam ordinariam pro Monasteriis Archidiecepsi meæ subiectis implorare voluerit; uti verò hic de regularis disciplinæ reductione, ac religiosæ perfectionis argumento cum primis agitur, ita pro assecutione pii ejusmodi intenti omnem assentiam libenter addico, & patentes eum in finem requisitas (in quibus si quid fortè mutandum, aut addendum foret, Reverendæ Paternitatis Vestræ mentem desuper expectabo) hisce jungo, omnino sperans, illas mediante suo laudabili zelo & fervore desideratum effectum habituras: quod cum animitus opto, Reverendæ Paternitati Vestræ felicia quævis apprecor, & permaneo

Reverendæ Paternitatis Vestræ

Semper addictus

Joannes Hugo Archiep.
Electo Trevir.

Ehrenbreitstein /
Sexta Novembris, 1699.

RE-

RESCRIPTUM VI.

Serenissimi ac Reverendissimi
Archi-Episcopi Electoris
Coloniensis.

JOSEPHUS CLEMENS Dei Gratia Ar-
chi-Episcopus Coloniensis, Sacri Romani Impe-
rii per Italiam Archi Cancellarius, & Princeps
Electoꝝ, Legatus natus Sancte Sedis Apostolicae,
Episcopus Ratisbonnensis ac Leodiensis, Coadju-
tor Hildesienſis, Administrator Berchtesgaden-
ſis, utriusque Bavariae, nec non Superioris Pala-
tinatus, Westphaliae, Angariae, & Bullonii
Dux, Comes Palatinus Rheni, Landgra-
vius Leuchtenbergensis, Marchio-
Franchimontensis, Comes
Lossensis, Hornensis.

CUM Nobis pro parte Religiosi Nobis
dilecti ac devoti P. Antonii Wissingh
Provinciae Coloniensis F. Fr. Minorum
Conventualium Ministri Provincialis innotu-
erit laudabilis ejusdem zelus, quo fertur ad *vita*
communis observantiam, secundum Constitutio-
nes Urbanas inter Fratres curae suae concreditos,
juxta mentem Sanctissimi Domini Nostri IN-
NOCENTII XII. introducendam, idque
Nobis medium ad propagandum Dei amorem,
sta-

stabilendamque mutuam inter Fratres charitatem, quæ per frigida illa verba *meum*, *actuum* facilè remittit, maximè proficuum videatur; Nos pro singulari nostro erga prædictum Ordinem benignissimo affectu, non modo piissimum memorati Provincialis desiderium clementissimè approbamus, eidemque Archiepiscopalem operam nostram ad perficiendum opus tam salutare ac necessarium pollicemur; sed & insuper vigore præsentium declaramus, ne per vitæ disparitatem decor Ordinis hujus Seraphici diminuatur, gratissimum Nobis futurum, ut per hanc Archidiecepsin nostram omnes & singuli Regulares illius directioni commissi, quoad paupertatis studium voluntati Beatitudinis suæ morem fideliter gerant, idemque omnes ac singuli acutum sapiant: ac si qui sint, qui intentioni tam sanctæ se submittere renuant, ex hac Archidiecepsi nostra, ad tollendum omne scandalum, divisionemque vitandam, ante hujus anni labentis terminum perpetuò excedant, atque ex eo tempore tamquam notorii violatores jussuum Apostolicorum, & Instituti sui corruptores, ad celebrandum in Archidiecepsi Nostra Sanctissimum Missæ Sacrificium nullibi admittantur. In cujus rei fidem hæc Manu Nostra subscriptas Electorali Sigillo nostro jussimus communiri. Bonnæ in Festo *Sancti Martini Episcopi*, qui pauper & modicus
cælum

Archi-Episc. & Principum. 265
cælum dives ingressus est, ac hymnis cælestibus
honoratus. An. Dom. M. D. C. LXXXIX.

JOSEPH CLEMENS
ELECTOR. m. p.

(L. S.)

RESCRIPTUM VII.

Eminentissimi ac Reverendissimi
Archi-Episcopi Electoris
Moguntini.

NOS LOTHARIUS FRANCISCUS, *Dei*
Gratiâ Sanctæ Sedis Moguntinæ Archi-Episco-
pus, Sacri Romani Imperii per Germani-
am Archi-Cancellarius, ac Princeps
Electoꝝ, Episcopus Bam-
bergensis &c.

Universis has nostras literas inspecturis Salu-
tem in Domino sempiternam.

Quemadmodum ex Ordinibus Religio-
sis, quamdiu eorundem professores
per Regularum, Statutorum, & Con-
stitutionum Apostolicarum observantiam in

E

pri-

primæva sua puritate persistunt, maximum in Ecclesiam Dei redundat emolumentum, in populum Christianum ædificatio, & in Religiosos ipsosmet, præter internam mentis consolationem, externum encomium, & singularis æstimationis; ita triste Ecclesiæ Dei, populo scandalosum, ipsis Religiosis coram mundo periculosum est, si à Regula, Statutis, Bullis Pontificiis, strictâ votorum observantiâ ad laxitates defluant; ac re ipsa esse non velint, quales se nomine-tenus coram mundo præsententur. Quod quidem etiamsi universim intolerabile sit, in recessu tamen ab *observantia Voti Paupertatis* (quo præcipuè à Clero seculari distincti sunt) turpitudinem continet specialem, quod si pretiis, quæ in mundo ipsis possidere licebat, post professam paupertatem iterum possidere velint, quod jam non licet: quod cum de radice cupiditatis omnium malorum origine sine dubio procedere noscatur, innocentiam suam in reliquis vehementer faciunt suspectam, dum cupiditati in hac parte obsequuntur. Quæ res Nos movit, ut pro parte nostra clementissimè inclinemur ad ea, quæ in Ordinibus Religiosis laudabiliter conserventur, corroboranda, ea verò quæ collapsa sunt, admonitione, & quacumque alia via possibili erigenda.

Cum igitur P. *Antonius Wissingh Fratrum Minorum Conventualium Provinciae Colonien-sis Provincialis*, porrectis precibus humillimè supplicaverit, ut eidem in reintroducenda vita
com-

communi, eliminata omni proprietate (cujus ultimi turpitudinem, & prioris meritum edito Tractatu satis expressit) Auctoritate Archiepiscopali assistere dignaremur; Nos precibus ejus tantò magis inclinati, quòd Nobis de sanctissima præteritorum, & modò regnantis INNOCENTII XII. Pontificum, ac Cardinalium intentione, opus tam laudabile prosequendi constet: omnes Religiosas Personas dicti Ordinis *utriusque Sexus*, præcipuè verò in Archidiocesi nostra existentes paternè in Domino monemus & adhortamur, ut seclusà proprietate, *juxta Bullas Pontificias, maxime Urbani VIII. vitam communem amplectantur*, & habentes alimenta, & quibus tegantur, juxta Regulam Apostolicam, his contenti sint; quod eosdem non gravatè facturos speramus, immò confidimus, eò magis, quòd summa paupertas præcipuum fuerit patrimonium *S. Patris Francisci*, res Deo grata, populi ædificatoria, ipsisque Fratribus salutaris. Quòd si verò (quod absit) in nostra Archidiocesi quidam huic admonitioni acquiescere nolint, Nos iis, quibus poterimus, mediis, dicto *Patri Antonio*, & ejus in officio Successoribus tam sanctum opus promoturis efficaciter assistemus, atque Auctoritate Archiepiscopali tueri numquam desinemus. In cujus rei fidem præsentem has litteras manûs nostræ propriæ subscriptione, & Sigilli nostri secreti appensione communivimus

Rescripta Protectionis
 mus, datas ex Arce nostra Geybacensi, vigesima
 mensis Novembris, Anni millesimi sexcentesi-
 mi nonagesimi noni.

LOTHARIUS FRANCISCUS

A. M. E. m. p.

(L. S.)

*NB. Pramissis his Magnatum clementissi-
 mis Rescriptis sub prelo typographico sudanti-
 bus, Româ de secunda Januarii incipientis hujus
 Anni Sancti millesimi septingentesimi, advene-
 runt hic Colonia hac 19. Januarii, 1700. Literæ
 Ministro Provinciali Antonio Wissingh in-
 scriptæ, in quibus intentioni pia, ac Operi sancto
 readpromittitur Clementissima*

PROTECTIO

Eminentissimi, ac Reverendissimi Principis,
 ac Domini

D. LEANDRI COLLOREDI,

S. R. E. Cardinalis Amplissimi, Protectoris
 nostri Clementissimi, &c.

hisce formalibus.

Adm.